

**Pre zasadnutie Mestského zastupiteľstva Žiari nad Hronom
dňa 8.12.2022**

K BODU : 8 b)

Rôzne

- informácia o výsledku kontroly NKÚ

MATERIÁL PREDKLADÁ :

Ing. Martin Majerník, MBA
vedúci odboru ekonomiky a
financovania

MATERIÁL VYPRACOVAL :

Ing. Silvia Mesiariková
finančné oddelenie odboru EaF

MATERIÁL OBSAHUJE :

- 1/ Návrh na uznesenie
- 2/ Protokol o výsledku kontroly
- 3/ Poverenie na výkon kontroly č.
1853/08
- 4/ Opatrenia prijaté na odstránenie
nedostatkov zistených kontrolou
NKÚ

POČET STRÁN : 19

V ŽIARI NAD HRONOM
DŇA : 25.11.2022

Návrh na uznesenie

Mestské zastupiteľstvo berie na vedomie

Informáciu o výsledku kontroly „Vymáhanie nedoplatkov v samospráve“ vykonanú v čase od 01.07.2022 do 11.11.2022 v meste Žiar nad Hronom.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: S-000780/2022/NKU-1070/LJB
Z-006752/2022/1070/LJB

Číslo poverenia: 1853/08
Zo dňa: 17.06.2022

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 15
Počet príloh: 0

PROTOKOL o výsledku kontroly

Vymáhanie nedoplatkov v samospráve
KA-030/2022/1120

Mesto Žiar nad Hronom

Banská Bystrica, október 2022

Obsah

Zoznam použitých skratiek	3
Zhrnutie.....	4
1. Systémová podpora vymáhania nedoplatkov.....	5
1.1 Analýza spôsobu účtovania príjmov a výnosov z daní z nehnuteľností, z miestnych poplatkov a z prenájmu.....	5
1.2 Prehľad príjmov, výnosov a pohľadávok pri daniach z nehnuteľností, miestnych poplatkoch a prenájme.....	6
1.3 Spôsoby vymáhania nedoplatkov a pohľadávok po lehote splatnosti	9
1.4 Opravné položky k pohľadávkam a odpisy pohľadávok.....	10
1.5 Kontroly vykonané hlavným kontrolórom za oblasť preverovaných príjmov a pohľadávok.....	11
2 Vymáhanie vybraných druhov nedoplatkov.....	12
2.1 Vymáhanie daňových nedoplatkov.....	12
2.2 Vymáhanie pohľadávok z prenájmu a iných významných pohľadávok po lehote splatnosti	14
2.3 Náklady spojené s vymožením nedoplatku pri vybraných postupoch vymáhania	14
2.4 Inventarizácia pohľadávok a ich vykazovanie v účtovnej závierke	15
3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom obce na základe doručených podnetov a získaných informácií.....	15

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
Daňový poriadok	Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
DzN	Daň z nehnuteľnosti
FIN 1-12	FIN -12 Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách
HK	Hlavná kontrolórka mesta Žiar nad Hronom
KO a DSO	Komunálny odpad a drobný stavebný odpad
Mesto alebo kontrolovaný subjekt	Mesto Žiar nad Hronom
MsZ	Mestské zastupiteľstvo mesta Žiar nad Hronom
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
Občiansky zákonník	Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník
OP	Opravná položka
SR	Slovenská republika
Účet 211	Účet 211 – Pokladnica
Účet 221	Účet 221 – Bankové účty
Účet 311	Účet 311 – Odberatelia
Účet 315	Účet 315 – Ostatné pohľadávky
Účet 318	Účet 318 – Pohľadávky z nedaňových príjmov obcí a vyšších územných celkov a rozpočtových organizácií zriadených obcou a vyšším územným celkom
Účet 319	Účet 319 – Pohľadávky z daňových príjmov obcí a vyšších územných celkov
Účet 335	Účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom
Účet 372	Účet 372 – Transfery a ostatné zúčtovanie so subjektami mimo verejnej správy
Účet 378	Účet 378 – Iné pohľadávky
Účet 391	Účet 391 – Opravná položka k pohľadávkam
Účet 632	Účet 632 – Daňové výnosy samosprávy
Účet 633	Účet 633 – Výnosy z poplatkov
Účet 648	Účet 648 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti
Zákon o majetku obcí	Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov
Zákon o obecnom zriadení	Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
Zákon o účtovníctve	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
Zásady hospodárenia	Zásady hospodárenia s majetkom mesta Žiar nad Hronom

Zhrnutie

Kontrola bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2022 v rámci strategickej oblasti efektívna a transparentná verejná správa.

Účelom kontroly bolo preveriť postup miestnej samosprávy pri vymáhaní vybraných druhov nedoplatkov. Vybrané druhy nedoplatkov boli najmä daňové nedoplatky na dani z nehnuteľností a poplatku za komunálny odpad a pohľadávky z prenájmu v oblasti nedaňových príjmov.

Predmetom kontroly bola systémová podpora vymáhania nedoplatkov, vymáhanie vybraných druhov nedoplatkov a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom obce.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu. Pri kontrole boli použité techniky a postupy ako štúdium vnútorných predpisov, rozhovory so zamestnancami, preskúvanie relevantných dokladov, analytické postupy a prepočty. Kontrolovaným obdobím boli roky 2019 – 2021, v prípade potreby aj súvisiace obdobie.

Kontrolou vymáhania vybraných druhov nedoplatkov bolo zistených niekoľko nedostatkov.

Za najvýznamnejší nedostatok považuje NKÚ SR skutočnosť, že mesto nereagovalo na výzvy súdu zverejnené v Obchodnom vestníku na prihlásenie svojich pohľadávok do konkurzu, či reštrukturalizácie alebo na výzvy dražobníka zverejnené v Notárskom centrálnom registri dražieb. Okrem tejto povinnosti mesto nedodržalo zákon o majetku obcí ani v prípade, keď pri zmluvných vzťahoch (prenájom majetku, kúpno-predajné zmluvy) neuplatňovalo pre neplnenie povinností druhej zmluvnej strany inštitút zmluvnej pokuty.

Vo viacerých prípadoch nevyrubovalo mesto pri nesplnení povinnosti daňovníka zákonné sankcie, a to ani pri najvyšších dlžníkoch.

Kontrolou tiež bolo zistené, že mesto nevykazovalo vo finančnom výkaze FIN 1-12 sankcie uhradené daňovými dlžníkmi.

Preverenie vymáhania daňových nedoplatkov bolo zistené, že mesto v roku 2021 vyrubilo v rozpore s daňovým poriadkom sankčné úroky za roky 2014 a 2015.

V prípade dvoch daňových nedoplatkov bolo zistené, že k ich odpísaniu mestom došlo v jednom prípade o dva a v druhom až o šesť rokov po výmaze spoločnosti z obchodného registra.

V súlade s Občianskym zákonníkom nebola mestom valorizovaná výška nájomného nájomcovi formou dodatku k zmluve, ale len formou písomného oznámenia nájomcovi, čím sa zo zmluvných vzťahov sa neodstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov

Kontrola poukázala aj na absenciu kontrol vykonaných HK za oblasť preverovaných príjmov a pohľadávok, nakoľko HK v roku 2020 nevykonávala kontrolnú činnosť.

NKÚ SR sformuloval na základe výsledkov kontroly mestu niekoľko odporúčaní.

Vzhľadom na vysoký počet nevýznamných pohľadávok do 20 eur odporúča NKÚ SR mestu v rámci inventarizácie prehodnotiť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich vymáhania a nadväzne znížiť ich počet rozhodnutím o zániku pohľadávky podľa § 84 ods. 2 až 4 daňového poriadku.

Podľa názoru NKÚ SR je potrebné využívať služby elektronického sledovania Obchodného vestníka aspoň na pohľadávky od určitej sumy – sú to položky v desiatkach eur mesačne.

NKÚ SR tiež mestu odporúča upraviť v rámci interných predpisov spôsob účtovania daňových a nedaňových príjmov a výnosov (predpis, inkaso), keďže zákon o účtovníctve a ani postupy účtovania pre obce toto nešpecifikujú, a to buď vypracovaním novej smernice alebo doplnením niektorej z existujúcich smerníc.

Podľa názoru NKÚ SR je tiež potrebné, aby mesto doplnilo v Zásadách hospodárenia s majetkom mesta, článok XXII Správa a hospodárenie s pohľadávkami a inými majetkovými právami mesta, spôsoby vymáhania pohľadávok, ako aj kompetencie MsZ pri odpisovaní daňových a nedaňových pohľadávok.

Pre správnosť informácií uvedených v organizačnom poriadku odporúča NKÚ SR mestu upraviť náplň práce právneho oddelenia mesta v organizačnom poriadku tak, aby tam ostali len práce, ktoré skutočne vykonávajú zamestnanci právneho oddelenia, tzn. vypustiť práce, ktoré vykonávajú externé advokátske kancelárie (prihlasovanie pohľadávok mesta do konkurzných a vyrovnávacích konaní, podávanie návrhov na vykonanie exekúcie, zastupovanie mesta v konaní pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní, pred štátnymi orgánmi a organizáciami).

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1853/08 zo 17.06.2022 vykonali:

Ing. Jaroslav Lehocký, vedúci kontrolnej skupiny
Mgr. Miroslav Halák, BSBA, člen kontrolnej skupiny

kontrolu s názvom „Vymáhanie nedoplatkov v samospráve“, ktorej účelom bolo preveriť postup miestnej samosprávy pri vymáhaní vybraných druhov nedoplatkov a vypracovali protokol o výsledku kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 01.07.2022 do 10.10.2022 v kontrolovanom subjekte

Mesto Žiar nad Hronom, Š. Moysesa 46, 965 19 Žiar nad Hronom, IČO 00321125

za kontrolované obdobie: Roky 2019 – 2021, v prípade potreby aj súvisiace obdobia.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo:

1. Systémová podpora vymáhania nedoplatkov
2. Vymáhanie vybraných druhov nedoplatkov
3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom obce na základe doručených podnetov a získaných informácií

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Systémová podpora vymáhania nedoplatkov

1.1 Analýza spôsobu účtovania príjmov a výnosov z daní z nehnuteľností, z miestnych poplatkov a z prenájmu

Spôsob účtovania výnosov a príjmov z DzN, miestnych poplatkov a z prenájmu, príp. z predaja majetku neupravoval žiadny interný predpis mesta.

Interná smernica IS 01 Spôsob vedenia účtovníctva z 20.01.2022 popisovala najmä predmet a spracovanie účtovníctva, zoznam účtovných kníh a ďalších kníh operatívnej evidencie, zoznam skratiek a symbolov, označenie a číslovanie účtovných dokladov.

Interná smernica IS 02 Účtový rozvrh a účtová osnova z 03.12.2018 špecifikovala členenie syntetických účtov na analytické účty, napr. účet pohľadávok z daňových príjmov obcí sa analyticky členil podľa: jednotlivých dlžníkov, dohodnutej doby splatnosti pohľadávok, zostatkovej doby splatnosti pohľadávok a jednotlivých druhov pohľadávok.

Interná smernica IS 03 Obeh účtovných dokladov, podpisové vzory a dispozičné práva z 13.05.2020 uvádzala najmä formu, náležitosti, evidenciu, kontrolu a obeh jednotlivých účtovných dokladov, podpisové práva a dispozičné oprávnenia zamestnancov MsÚ.

Kontrolovaný subjekt účtoval v príslušnom analytickom členení pohľadávky na daní z nehnuteľností na ľarchu účtu 319 a v prospech účtu 632 a pohľadávky z poplatkov za komunálny odpad na ľarchu účtu 318 a v prospech účtu 633. Inkaso daňovej pohľadávky účtoval na ľarchu účtu 221 alebo 211 a v prospech účtu 319. V prípade inkasa poplatkov za komunálny odpad to bolo v prospech účtu 318.

Pohľadávky za prenájom majetku mesta boli účtované v príslušnom analytickom členení na ľarchu účtu 318 a v prospech účtu 648. Inkaso nedaňovej pohľadávky účtovalo mesto na ľarchu účtu 221 alebo 211 a v prospech účtu 318.

Pri vytváraní analytických účtov k pohľadávkam v hlavnej knihe uviedlo mesto po trojmiestnom čísle syntetického účtu jedno až osemmiestne číslo, a to podľa jednotlivých dlžníkov, dohodnutej doby splatnosti pohľadávok, zostatkovej doby splatnosti pohľadávok a jednotlivých druhov pohľadávok. Po číselnom označení analytického účtu nasledovalo slovné označenie analytického účtu.

Mesto neevidovalo platby, ktoré nemali správnu identifikáciu (napr. variabilný, či špecifický symbol). Všetky platby bolo možné jednoznačne priradiť ku konkrétnej pohľadávke.

Odporúčanie č. 1

Vypracovať internú smernicu alebo doplniť do niektorej z existujúcich interných smerníc spôsob účtovania daňových a nedaňových príjmov a výnosov (predpis, inkaso), keďže zákon o účtovníctve a ani postupy účtovania pre obce toto nešpecifikujú.

1.2 Prehľad príjmov a pohľadávok pri daniach z nehnuteľností, miestnych poplatkoch a prenájme

V rámci tohto bodu boli kontrolou preverené a analyzované vybrané daňové a nedaňové príjmy a pohľadávky. Bolo tiež vykonané zhodnotenie úpravy sadzieb miestnych daní a indexácie nájmu počas kontrolovaného obdobia a dopad týchto úprav na nárast výšky pohľadávok.

Vybrané daňové a nedaňové príjmy v rokoch 2019 až 2021 sú uvedené v Tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

v eur

Ukazovateľ\Obdobie	2019	2020	2021
Bežné príjmy	16 059 765,19	16 454 790,31	17 659 970,10
Daňové príjmy (EK100) spolu	10 648 376,39	10 421 154,55	11 010 396,51
- v tom daň z nehnuteľností (EK121)	2 115 294,92	2 056 196,00	2 360 834,77
- v tom dane za špecifické služby (EK133)	937 061,07	857 398,32	910 112,06
- v tom sankcie (EK160)	0,00	0,00	0,00
Nedaňové príjmy (EK200) spolu	2 484 774,78	1 305 443,97	1 728 490,34
- v tom príjmy z vlastníctva (EK212)	732 581,05	657 781,74	652 820,65
- v tom príjmy z poplatkov (EK221)	229 672,34	219 110,28	176 824,01
- v tom príjmy z predaja tovarov a služieb (EK223)	100 870,40	124 958,35	95 407,06
Kapitálové príjmy (EK230)	1 057 797,08	159 183,63	657 034,27

Zdroj: FIN 1-12 k 31.12. rokov 2019-2021

Na príjmoch z daní z nehnuteľností mala najvyšší podiel daň zo stavieb, ktorá v roku 2019 dosiahla výšku, ktorá v kontrolovanom období tvorila približne 85 %. V absolútnom vyjadrení bol najvyšší príjem z daní zo stavieb v roku 2021 v sume 2 028 967,06 eur.

Na príjmoch z daní za špecifické služby mal najvyšší podiel poplatok za KO a DSO, ktorý v roku 2019 dosiahol výšku 89,42 %, v roku 2020 tvoril 95,65 % a v roku 2021 to bolo 95,51 %. V absolútnom vyjadrení bol najvyšší príjem z poplatku za KO a DSO v roku 2021 v sume 869 205,64 eur.

Sankcie uložené v daňovom konaní mesto nerozpočtovalo a ani nevykazovalo v rámci kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie 160 Sankcie uložené v daňovom konaní, z dôvodu zásady opatrnosti a nízkeho predpokladu plnenia.

V rámci nedaňových príjmov z vlastníctva mali najvyšší podiel príjmy z prenajatých budov, priestorov a objektov, ktoré boli v kontrolovanom období na úrovni približne 97 %. V absolútnom vyjadrení bol najvyšší príjem z prenajatých budov, priestorov a objektov v roku 2019 v sume 717 799,37 eur.

Pri nedaňových príjmoch z administratívnych poplatkov na položke 221 boli jediným príjmom správne poplatky, ktoré zaznamenali najvyšší príjem v roku 2019 v sume 229 672,34 eur.

V rámci nedaňových príjmov za predaj výrobkov, tovarov a služieb mali najvyšší podiel príjmy z predaja tovarov a služieb, ktoré v roku 2019 dosiahli výšku 64,41 %, v roku 2020 tvorili 78,39 % a v roku 2021 to bolo 69,63 %. V absolútnom vyjadrení bol najvyšší príjem z predaja tovarov a služieb v roku 2020 v sume 96 579,74 eur.

V rámci kapitálových príjmov bol v kontrolovanom období dominantný príjem z predaja kapitálových aktív, ktorý v roku 2019 dosiahol sumu 836 762,16 eur (79,10 %), v roku 2020 to bolo v sume 134 608,79 eur (84,56 %) a v roku 2021 v sume 626 101,26 eur (95,29 %). Išlo najmä o odpredaj kanalizačného zberača a časti budovy Domu kultúry v roku 2019, odpredaj bytov v bytovom dome v roku 2020 a odpredaj časti administratívnej budovy a bytu v bytovom dome v roku 2021.

Kontrolné zistenie č. 1

Mesto nevykazovalo vo finančnom výkaze FIN 1-12 sankcie uhradené daňovými dlžníkmi (2 954,85 eur v roku 2019, 185,00 eur v roku 2020 a 896,67 eur v roku 2021), čím **nekonalo v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie**, podľa ktorého sa v rámci kategórie 160 Sankcie uložené v daňovom konaní triedia pokuty a úroky z omeškania v zmysle § 155 a § 156 zákona o správe daní, ktoré uloží alebo vyrubí daňovému subjektu daňový úrad, colný úrad alebo obec.

Podľa písomného vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 28.09.2022 mesto sankcie nerozpočtovalo z dôvodu zásady opatrnosti a nízkeho predpokladu plnenia. Sankcie sú súčasťou predpisu, nakoľko sa účtujú na pohľadávkovom účte a pri kontrole pohľadávok by bolo potrebné načítavanie jednotlivých rozpočtových položiek, aby to bolo v súlade s účtom pohľadávok.

Daňové a nedaňové pohľadávky v rokoch 2019 až 2021 sú uvedené v Tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

v eur

Ukazovateľ/Obdobie	2019	2020	2021
Daňové pohľadávky (319)	286 544,48	345 113,56	143 101,41
Nedaňové pohľadávky (318)	168 563,14	178 449,12	254 197,49
Ostatné pohľadávky (315)	11 476,08	25 746,89	3 301,67
Pohľadávky voči zamestnancom (335)	123,68	61,88	12 290,58
Odberatelia (311)	436,40	654,60	540,40
Pohľadávky z nájmu (374)	0,00	0,00	0,00
Pohľadávky iné (378)	243 120,28	237 005,20	236 888,66
Poskytnuté prevádzkové preddavky (314)	0,00	0,00	0,00
Transfery a ostatné zúčtovanie so subjektami mimo verejnej správy (372)	1 425,50	0,00	0,00

Zdroj: súvaha k 31.12. rokov 2019-2021

V rokoch 2019 a 2020 mali na celkových pohľadávkach najvyšší podiel daňové pohľadávky. Daňové pohľadávky zaznamenali v roku 2019, v porovnaní s rokom 2018, výrazný nárast o 40,73 % (o 82 930,53 eur), v roku 2020 nárast o 20,44 % (o 58 569,08 eur) a v roku 2021 výrazný pokles o 141,17 % (o 202 012,15 eur). Uvedené výkyvy v rokoch 2019 a 2020 boli spôsobené nárastom pohľadávok na dani z nehnuteľností, predovšetkým na dani zo stavieb. Výrazné zníženie daňových pohľadávok v roku 2021 spôsobila najmä úhrada daňového nedoplatku na dani z nehnuteľností v sume 176 699,37 eur.

Vysoký podiel iných pohľadávok spôsobil ich vysoký nárast v roku 2019, v porovnaní s rokom 2018, o 126,04 % (o 135 561,73 eur), ktorý bol z dôvodu vzniku dlhodobej pohľadávky voči Ministerstvu životného prostredia SR v sume 114 134,67 eur (rekultivačná rezerva za uzatvorenie a monitorovanie skládky odpadov) a rovnako významné boli aj preddavky za bytové hospodárstvo (128 985,61 eur v roku 2019, 122 870,53 eur v roku 2020 a 127 013,99 eur v roku 2021).

Významný podiel nedaňových pohľadávok na celkových pohľadávkach zabezpečovali predovšetkým pohľadávky z prenájmu bytov, nebytových priestorov a pozemkov (65 238,92 eur v roku 2019, 57 260,67 eur v roku 2020 a 119 698,64 eur za rok 2021) a za KO a DSO (54 213,58 eur v roku 2019, 75 839,61 eur za rok 2020 a 101 231,92 eur za rok 2021), ktoré boli aj prioritnou príčinou výrazného zvýšenia nedaňových pohľadávok v roku 2021 o 42,45 % (o 75 748,37 eur).

Prehľad daňových a nedaňových pohľadávok v členení podľa ich výšky a počtu je uvedený v Tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3

K 31.12.2021	Do 20 eur		Do 160 eur		Nad 160 eur	
	Počet	Celková suma	Počet	Celková suma	Počet	Celková suma
Komunálny a drobný stavebný odpad	176	702,87	266	33 514,34	129	67 014,71
Daň z nehnuteľností	182	904,00	95	4 147,90	30	109 571,73
Nájomné zmluvy	14	55,63	21	2 189,89	70	117 677,19
Spolu	372	1 662,50	382	39 852,13	229	294 263,63

Zdroj: spisová agenda mesta

Mesto k 31.12.2021 evidovalo spolu 983 pohľadávok, z toho 37,84 % tvorili pohľadávky do 20 eur, 38,86 % pohľadávky do 160 eur a 23,30 % pohľadávky nad 160 eur. Napriek vysokému počtu pohľadávok do 20 eur a do 160 eur predstavoval ich finančný podiel na celkových pohľadávkach len 0,50 %, resp. 11,87 %.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že počet pohľadávok mesta výrazne ovplyvnil značný počet nevýznamných pohľadávok do 20 eur, ktorých aj celková suma bola nevýznamnou položkou. Pohľadávky nad 160 eur sa stali významnou položkou, keď tvorili 87,63 % celkovej sumy všetkých daňových a nedaňových pohľadávok.

Odporúčanie č. 2

Vzhľadom na vysoký počet nevýznamných pohľadávok do 20 eur je potrebné v rámci inventarizácie prehodnotiť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich vymáhania a nadväzne znížiť ich počet rozhodnutím o zániku pohľadávky podľa § 84 ods. 2 až 4 daňového poriadku.

Zhodnotenie úpravy sadzieb miestnych daní a indexácie nájmu počas kontrolovaného obdobia a dopad úprav na nárast výšky pohľadávok podľa jednotlivých druhov preverovaných príjmov

V rámci úpravy sadzieb miestnych DzN (pozemky, stavby, bytové a nebytové priestory) sa počas kontrolovaného obdobia nemenila žiadna sadzba dane pri pozemkoch. Pri sadzbách dane zo stavieb, ostali na jednej úrovni len dane za stavby slúžiace na podnikateľskú činnosť v katastrálnom území Žiar nad Hronom a Horné Opatovce. Tieto sadzby dane boli od roku 2012 v rovnakej výške. Sadzby dane za byty a nebytové priestory nezaznamenali žiadnu zmenu pri nebytových priestoroch, ktoré boli určené alebo sa využívali na podnikateľskú činnosť.

Každoročné zvyšovanie sadzieb miestnych daní z nehnuteľností v rokoch 2019 až 2021, okrem stavieb a nebytových priestorov slúžiacich na podnikanie a pozemkov, malo pozitívny dopad na zvýšenie príjmov. Celkový nárast príjmov za roky 2019 až 2021 bol:

- za stavby o 16,32 % (o 284 648,50 eur),
- za bytové a nebytové priestory o 38,62 % (o 53 384,73 eur),
- za pozemky o 7,19 % (o 9 401,61 eur).

Každoročné zvyšovanie sadzieb miestnych daní z nehnuteľností v kontrolovanom období, okrem stavieb a nebytových priestorov slúžiacich na podnikanie a pozemkov, malo dopad aj na zvýšenie pohľadávok za rok 2019 oproti roku 2018 o 40,73 % (o 82 930,53 eur). V roku 2020 narástli pohľadávky oproti roku 2019 o 20,44 % (o 58 569,08 eur) a v roku 2021 dosiahli oproti roku 2020 výrazný pokles o 141,17 % (o 202 012,15 eur). Takéto výrazné zníženie pohľadávok spôsobila úhrada jednej pohľadávky na dani za stavby v sume 176 699,37 eur. Za kontrolované obdobie zaznamenali pohľadávky na dani z nehnuteľností pokles o 42,29 % (o 60 512,54 eur).

Porovnaním vplyvu zvyšovania sadzieb miestnych daní z nehnuteľností v kontrolovanom období na výšku pohľadávok a výšku príjmov z daní z nehnuteľností oproti predchádzajúcemu roku bolo zistené, že:

- pohľadávky v roku 2019 zaznamenali nárast o 82 930,53 eur a príjmy sa zvýšili o 101 894,99 eur,
- pohľadávky v roku 2020 zaznamenali nárast o 58 569,08 eur a príjmy sa znížili o 59 098,92 eur,
- pohľadávky v roku 2021 zaznamenali pokles o 202 012,15 eur a príjmy sa zvýšili o 304 638,77 eur.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Z vyššie uvedeného vyplýva, že za kontrolované obdobie dosiahli pohľadávky na DzN pokles o 60 512,54 eur a príjmy na DzN nárast o 347 434,84 eur. Pokles pohľadávok a nárast príjmov za kontrolované obdobie bol výrazne ovplyvnený úhradou jednej pohľadávky v roku 2021 v sume 176 699,37 eur.

Mesto v kontrolovanom období zmluvne uplatňovalo valorizáciu výšky nájomného, podľa výšky miery inflácie (indexácia nájmu), pri nájme nebytových priestorov a pri nájme pozemkov, ak zistený rozdiel aktuálneho nájomného, oproti nájomnému z predchádzajúceho roku presiahol 3,32 eur. Za omeškanie s platením boli dohodnuté úroky z omeškania vo výške 0,05 % za každý deň omeškania s platením dlžnej sumy.

1.3 Spôsoby vymáhania nedoplatkov a pohľadávok po lehote splatnosti

Mesto pri vymáhaní nedoplatkov a pohľadávok po lehote splatnosti postupovalo v zmysle platných zásad hospodárenia s majetkom mesta, ktoré určovali spôsob a podmienky postupu vymáhania. Zásady hospodárenia určovali aj podmienky upustenia od vymáhania pohľadávok a stanovili oprávnené osoby, kto a v akej výške môže upustiť od ich vymáhania. Pri vymáhaní daní a miestnych poplatkov za KO a DSO sa mesto riadilo daňovým poriadkom.

Mesto sledovalo pri jednotlivých pohľadávkach ich stav a vývoj a zabezpečovalo nepremičnanie pohľadávok. Pri vymáhaní nedoplatkov zasielalo najskôr výzvy na ich úhradu, po ktorých nasledovalo, podľa možnosti u dlžníka, zriadenie záložného práva alebo podávanie návrhov na vykonanie exekúcie. Exekúcie boli vykonávané prostredníctvom advokátskych kancelárií, ktoré súčasne zastupovali mesto v týchto konaniach. Mesto záložné právo zriaďovalo, ale si ho neuplatňovalo z dôvodu náročného procesu pri jeho uplatnení.

Počet úkonov vykonaných mestom pri vymáhaní pohľadávok v rokoch 2019-2021 je uvedený v Tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Úkony 2019-2021	2019	2020	2021	Počet úkonov
Výzvy podľa § 80 DP	426	537	544	1507
Záložné právo podľa § 81 DP	5	11	5	21
Daňové exekučné konanie	0	0	0	0
Externá exekúcia	3	11	10	24

Zdroj: spisová agenda mesta

Informačný systém, ktorý mesto využívalo, nepodporoval procesy v rámci vymáhania daňových a nedaňových nedoplatkov. Neumožňoval vygenerovať rôzne druhy pohľadávok (daňových a nedaňových) voči jednému dlžníkovi. Ponúkal možnosť generovať prehľady dlžníkov, ktorým treba zaslať výzvu, ktorým bola zaslaná výzva a kedy.

Neexistovalo prepojenie informačných systémov v rámci verejnej správy s cieľom mať vždy včasné informácie pri zmene stavu dlžníka.

Mesto neuplatňovalo kaucie a notárske zápisnice pri prenájmoch ako exekučný titul na prípadné vypratanie priestorov. Pri prenájme majetku mesto uplatňovalo spôsob ochrany majetku úpravami práv a povinností zmluvných strán, ktorými boli určené podmienky užívania majetku a podmienky vrátenia majetku po skončení nájmu.

Pri nájomných bytoch vo vlastníctve mesta, nájomné bolo uhrádzané mesiac vopred a na samostatných bankových účtoch boli vedené finančné zábezpeky od nájomníkov vo výške trojmesačného nájomného v zmysle uzatvorených nájomných zmlúv.

Odporúčanie č. 3

Doplniť v Zásadách hospodárenia s majetkom mesta, článok XXII Správa a hospodárenie s pohľadávkami a inými majetkovými právami mesta, spôsoby vymáhania pohľadávok, ako aj kompetencie MsZ pri odpisovaní daňových a nedaňových pohľadávok.

Odporúčanie č. 4

Upraviť náplň práce právneho oddelenia mesta uvedenú v organizačnom poriadku tak, aby tam ostali len práce, ktoré skutočne vykonávajú zamestnanci právneho oddelenia, tzn. vypustiť práce, ktoré vykonávajú externé advokátske kancelárie (prihlasovanie pohľadávok mesta do konkurzných a vyrovnávacích konaní, podávanie návrhov na vykonanie

exekúcie, zastupovanie mesta v konaní pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní, pred štátnymi orgánmi a organizáciami).

1.4 Opravné položky k pohľadávkam a odpisy pohľadávok

Opravné položky k pohľadávkam

Mesto v kontrolovanom období postupovalo pri tvorbe OP podľa internej smernice Zásady tvorby, použitia, účtovania a vykazovania OP z 03.12.2018.

Účtovná jednotka tvorila OP k pohľadávkam v rámci hlavnej činnosti, pri ktorých bolo riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezplatí a ak od splatnosti pohľadávky uplynula doba dlhšia ako:

12 mesiacov	OP najviac do výšky 25% menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva
24 mesiacov	OP najviac do výšky 50% menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva
36 mesiacov	OP najviac do výšky 100% menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva

Podľa uvedenej smernice sa OP k pohľadávkam vytvoria v 100 % výške menovitej hodnoty pohľadávok, resp. vo výške rovnajúcej sa čiastke úhrnu akýchkoľvek pochybných alebo sporných pohľadávok voči dlžníkovi, ak ide o pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý:

- vstúpil do likvidácie,
- je v konkurznom konaní
- je v reštrukturalizačnom konaní,
- alebo ide o pohľadávky, ktoré sú súdne alebo exekučne vymáhané.

Mesto účtovalo tvorbu OP na ľarchu účtu 558 - Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti a v prospech účtu 391 - Opravná položka k pohľadávkam. Zúčtovanie OP bolo účtované na ľarchu účtu 391 - Opravná položka k pohľadávkam a v prospech účtu 658 - Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti.

Zostatky OP k 31.12. rokov 2019-2021 sú uvedené v Tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5

v eur

Opravné položky	Zostatok k 01.01.2019	Zostatok k 31.12.2019	Zostatok k 31.12.2020	Zostatok k 31.12.2021
Opravná položka k pohľadávkam nedaňovým	119 627,94	122 644,08	143 720,37	165 505,71
Opravná položka k pohľadávkam daňovým	121 931,02	105 678,63	289 552,76	99 972,42

Zdroj: Poznámky k účtovnej závierke za roky 2019-2021

Mesto tvorilo v roku 2019 OP v sume 54 570,74 eur, v roku 2020 v sume 225 929,56 eur a v roku 2021 v sume 70 215,92 eur.

OP k nedaňovým pohľadávkam mali v kontrolovanom období každoročne narastajúci trend, ktorý medziročne neprekročil 20,00 % (v roku 2019 o 2,52 %, v roku 2020 o 17,18 % a v roku 2021 o 15,16 %). Výrazný vplyv na tom mali OP k pohľadávkam za komunálny odpad, ktoré boli k 01.01.2019 v sume 119 627,94 eur a k 31.12.2021 dosiahli sumu 165 505,71 eur, tzn. zvýšenie o 45 877,77 eur (o 38,35 %).

OP k daňovým pohľadávkam zaznamenali v roku 2019 mierny pokles o 16 252,39 eur (o 15,38 %), ale v roku 2020 mali už vysoký nárast o 183 874,13 eur (o 173,99 %), aby v roku 2021 ešte výraznejšie poklesli, a to o 189 580,34 eur (o 189,63 %) oproti roku 2020.

Výrazný vplyv na tomto kolísavom trende mali v roku 2019 úhrady pohľadávok a zánik daňového subjektu. V roku 2020 to bol nárast OP k pohľadávkam na DzN, ktoré zaznamenali zvýšenie o 186 192,50 eur a v roku 2021 to boli úhrady pohľadávok, ktoré spôsobili pokles OP o 145 623,71 eur a odpisy pohľadávok ich znížili o ďalších 60 966,65 eur.

OP k daňovým pohľadávkam, na rozdiel od nedaňových pohľadávok, zaznamenali za kontrolované obdobie zníženie, keď k 01.01.2019 boli v sume 121 931,02 eur a k 31.12.2021 dosiahli sumu 99 972,42 eur, tzn. zníženie o 21 958,60 eur (o 21,96 %).

Odpisy pohľadávok

Mesto v kontrolovanom období postupovalo pri odpisovaní pohľadávok podľa internej smernice Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta z 01.07.2018.

V roku 2019 odpísalo pohľadávky v sume 51 187,92 eur (14 pohľadávok), v roku 2020 v sume 20 093,42 eur (19 pohľadávok) a v roku 2021 v sume 62 208,73 eur (9 pohľadávok), z toho:

- 13 pohľadávok z dôvodu vymazania spoločnosti z obchodného registra
- 1 pohľadávka z dôvodu vyradenia z evidencie cirkevných právnických osôb
- 11 pohľadávok z dôvodu, že vymáhanie sa ukázalo trvalo neefektívne
- 7 pohľadávok z dôvodu zastavenia exekúcie uplynutím rozhodnej doby
- 7 pohľadávok z dôvodu vyhlásenia konkurzu
- 1 pohľadávka z dôvodu úmrtia dlžníka
- 1 pohľadávka z dôvodu odpustenia nájomu
- 1 pohľadávka z dôvodu zrušenia rozhodnutia

Najvyššia odpísaná pohľadávka bola v sume 40 569,52 eur, z dôvodu vymazania spoločnosti ex offa z Obchodného registra. Aj druhá najvyššia pohľadávka v sume 22 643,29 eur bola odpísaná z rovnakého dôvodu. Tretia v poradí bola pohľadávka v sume 14 785,07 eur a bola odpísaná na základe uznesenia MsZ z 09.12.2019 z dôvodu, že podľa verejne dostupných zdrojov boli dlžníci nemajetní, mesto viedlo voči nim viacero exekučných konaní a nedošlo k vymoženiu nároku, ani z časti.

Kontrolné zistenie č. 2

Odpis daňového nedoplatku akciovej spoločnosti zo Žiaru nad Hronom v sume 22 643,29 eur bol realizovaný rozhodnutím mesta až 28.02.2019, pričom zánik daňového nedoplatku, podľa § 84 ods. 1, písm. c) daňového poriadku, bol 27.07.2013, keď bola spoločnosť vymazaná z obchodného registra.

Obdobne odpis daňového nedoplatku spoločnosti s ručením obmedzeným z Banskej Bystrice v sume 22 658,16 eur bol realizovaný úradným záznamom o vykonaní úkonu až 15.06.2022, pričom zánik daňového nedoplatku, podľa § 84 ods. 1, písm. g) daňového poriadku, nastal 20.12.2020, keď riadne a včas neprihlásené daňové nedoplatky zanikli dňom nasledujúcim po dni zverejnenia uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu a skončení reštrukturalizácie.

Mesto dostatočne neuplatňovalo § 29 ods. 1 zákona o účtovníctve, podľa ktorého inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Tým, že daňové pohľadávky neboli odpísané v roku ich zániku, stav majetku mesta, za roky 2013-2018 a za roky 2020-2021 vykazovaný v účtovných závierkach, nezobrazoval skutočnosť, čím **nekonalo mesto v súlade s § 7 ods. 2 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého zobrazenie v účtovnej závierke je verné, ak obsah položiek účtovnej závierky zodpovedá skutočnosti.

Podľa písomného vyjadrenia mesta z 28.09.2022 bola pohľadávka odpísaná po zistení skutkového stavu.

1.5 Kontroly vykonané hlavným kontrolórom za oblasť preverovaných príjmov a pohľadávok

Kontrolou boli preverené správy HK mesta o vykonaných kontrolách za roky 2019 a 2021. Za rok 2020 nebola správa vypracovaná. Správa HK mesta za rok 2019 obsahovala kontrolu hospodárenia a nakladania s pohľadávkami mesta, ako aj či kontrolovaný subjekt konal v súlade s internými smernicami IS-03 Obeh účtovných dokladov a IS-12 Zásady hospodárenia s majetkom mesta.

Predmetom uvedenej kontroly bolo:

- Preverenie objektívneho stavu kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi a internými predpismi.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- Overenie, akým spôsobom postupovalo mesto v rámci vymáhania jednotlivých pohľadávok, či pri vymáhaní využívalo všetky právne prostriedky, zároveň či včasne uplatňovalo svoje práva v súvislosti s vymáhaním pohľadávok.
- Overenie reálneho stavu v súvislosti s hospodárením a nakladaním s pohľadávkami, ktoré mesto evidovalo v účtovníctve a inventarizovalo ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky.

Záver správy z kontroly obsahoval text „Pohľadávky sa vymáhajú súdnou cestou alebo mimosúdne. Mimosúdne sa pohľadávky vymáhajú formou predžalobných výziev a pokusov o zmier. Súдне sa pohľadávky vymáhajú podaním návrhu na súd a po priznaní pohľadávky, podaním návrhu na exekučné konanie prostredníctvom exekútora.“ HK nezistila v tejto kontrole žiadne nedostatky.

Kontrolné zistenie č. 3

HK mesta nepredložila MsZ na schválenie plán kontrolnej činnosti na druhý polrok 2020. Za rok 2020 nepredložila správu o vykonaných kontrolách z dôvodu, že v roku 2020 nerealizovala žiadnu kontrolnú činnosť napriek tomu, že uznesením MsZ č. 121/2019 z 09.12.2019 bol schválený plán kontrolnej činnosti HK mesta na prvý polrok 2020. Tým, že HK mesta nepredložila MsZ na schválenie návrh plánu kontrolnej činnosti na druhý polrok 2020 **nekonala v súlade s § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení**, podľa ktorého HK predkladá MsZ raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, ktorý musí byť najneskôr 15 dní pred prerokovaním v zastupiteľstve zverejnený obvyklým spôsobom.

Podľa písomného vyjadrenia HK mesta z 10.10.2022 si HK neplnila uvedené povinnosti z dôvodu, že jej končilo volebné obdobie a potrebovala si riadne ukončiť všetky záležitosti. V septembri 2020 bola znovuzvolená do funkcie.

2. Vymáhanie vybraných druhov nedoplatkov

2.1 Vymáhanie daňových nedoplatkov

Pre kontrolu daňových nedoplatkov právnických osôb bolo vybraných päť spisov z najvyšších nedoplatkov za roky 2019 – 2021 v celkovej sume 243 914,93 eur.

Pre kontrolu daňových nedoplatkov fyzických osôb bolo vybraných 10 najvyšších nedoplatkov za roky 2019 – 2021 v celkovej sume 11 824,14 eur. Do vybranej vzorky sa dostali tri nedoplatky na dani z nehnuteľností v sume 5 881,28 eur a sedem nedoplatkov za komunálny odpad v sume 8 866,30 eur.

V rámci kontrolovaného obdobia dosiahli daňové nedoplatky najvyššiu hodnotu k 31.12.2020, keď boli v sume 345 113,56 eur. Ku kontrole právnických a fyzických osôb bola vybraná vzorka v sume 255 739,07 eur, čo predstavuje 74,10 % všetkých daňových nedoplatkov.

Kontrolou vymáhania daňových nedoplatkov bolo zistené:

Kontrolné zistenie č. 4

Mesto vo viacerých prípadoch nevyrubovalo v kontrolovanom období zákonné sankcie pri nesplnení povinnosti daňovníka uloženej rozhodnutím podľa § 154 ods. 1, písm. d) daňového poriadku, a to ani pri najvyšších dlžníkoch (UM, s.r.o. Kremnica, Marshall reality, s.r.o. Trnava, Profika Sk, s.r.o. Banská Bystrica), čím **nekonalo v súlade s § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku**, podľa ktorého správca dane uloží pokutu od 60 eur do 3 000 eur za správny delikt, podľa § 154 ods. 1 písm. d) a j); ak je správcom dane obec, uloží pokutu najviac do výšky vyrubenej dane alebo poplatku, nie menej ako 5 eur, najviac však do 1 500 eur.

Mesto nevyrubovalo v kontrolovanom období dlžníkovi Marshall reality, s.r.o. Trnava ani úroky z omeškania, čím **nekonalo v súlade s § 156 ods. 1 daňového poriadku**, podľa ktorého úrok z omeškania správca dane vyrubí, ak daňový subjekt nezaplatí alebo neodvedie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo v výške určenej v rozhodnutí správcu dane daň alebo rozdiel dane, preddavok na daň, splátku dane.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 18.08.2022 správca dane nadobudol informáciu z účtovných dokladov, že daná úhrada by viedla k ukončeniu činnosti spoločnosti a výnos z likvidácie by bol pravdepodobne nižší ako vyrubená daň.

Kontrolné zistenie č. 5

Daňovníkovi, obchodnej spoločnosti z Kremnice, mesto vyrubilo úroky z omeškania až v roku 2021, a to za roky 2014 až 2021 v celkovej sume 34 129,11 eur, z toho sumu 6 393,15 eur za rok 2014 a sumu 6 336,39 eur za rok 2015.

Tým, že mesto vyrubilo v roku 2021 úroky z omeškania aj za roky 2014 a 2015 **nekonalo v súlade s § 156 ods. 8 písm. a) daňového poriadku**, podľa ktorého úrok z omeškania nemožno vyrubiť, ak uplynulo päť rokov od konca roka, v ktorom daňový subjekt bol povinný zaplatiť daň, rozdiel dane, preddavok na daň, splátku dane alebo sumu na zabezpečenie dane.

Zároveň **mesto nekonalo v súlade s § 7 ods. 2 písm. c) zákona o majetku obcí**, podľa ktorého orgány obce sú povinné používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 18.08.2022 priebežné uplatňovanie úrokov z omeškania nebolo z dôvodu časovej zaneprázdnenosti. Správca dane mal zato, že mal právo dané úroky z omeškania (za roky 2014 a 2015) vyrubiť.

Kontrolné zistenie č. 6

Mesto nereagovalo na výzvy dražobníka majetku obchodnej spoločnosti z Trnavy v oznámení o dobrovoľnej dražbe zo 06.04.2017 a v oznámení o opakovanej dobrovoľnej dražbe z 23.05.2017, ktorými žiadal, aby všetky osoby, ktoré majú k predmetu dražby akékoľvek práva alebo záväzky, aby ich bezodkladne oznámili. Predmetom dobrovoľnej dražby z 10.05.2017 a opakovanej dobrovoľnej dražby z 08.06.2017 boli aj nebytové priestory, na ktoré malo mesto zriadené záložné právo (rozhodnutie o zriadení záložného práva zo 14.01.2016) na zabezpečenie pohľadávky v sume 8 227,11 eur za rok 2015. Tým, že mesto nereagovalo na výzvy dražobníka **nekonalo v súlade s § 7 ods. 2 písm. c) zákona o majetku obcí**, podľa ktorého orgány obce sú povinné používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 18.08.2022 mesto nemalo informácie, prečo boli predmetom dražby aj nebytové priestory, na ktoré malo mesto záložné právo. Mesto nevie ovplyvniť túto skutočnosť. Správca dane nemá informáciu, že by výzva dražobníka bola doručená mestu.

Kontrolné zistenie č. 7

Mesto, napriek výzve súdu v Obchodnom vestníku (27.04.2020) a výzve správcu v Obchodnom vestníku (04.05.2020), aby si veritelia prihlásili svoje pohľadávky, neprihlásilo svoju pohľadávku v sume 22 658,16 eur do reštrukturalizácie voči obchodnej spoločnosti z Banskej Bystrice. Povolenie reštrukturalizácie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 27.04.2020 a od 28.04.2020 do 28.05.2020 bolo potrebné si prihlásiť pohľadávku. Tým, že mesto nereagovalo na výzvu súdu a správcu v Obchodnom vestníku **nekonalo v súlade s § 7 ods. 2 písm. c) zákona o majetku obcí**, podľa ktorého orgány obce sú povinné používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 18.08.2022 mesto nemalo finančné prostriedky na zabezpečenie ďalších externých elektronických služieb, ktoré pravidelne informujú o všetkých zmenách v Obchodnom vestníku, preto sledovanie stojí na fyzickej kontrole zamestnancov, ktorí nedokážu zabezpečiť dohľad na dennej báze. Musel by byť pridelený zamestnanec na sledovanie všetkých subjektov.

Kontrolné zistenie č. 8

Dňa 30.03.2020 bolo v Obchodnom vestníku č. 62/2020 zverejnené vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka, ktorým bola fyzická osoba zo Žiaru nad Hronom, ktorý navrhol dlžník zastúpený Centrom právnej pomoci Bratislava, Kancelária v Žiari nad Hronom. V bode IV. vyzval veriteľov, aby si prihlásili svoje pohľadávky u správcu do 45 dní od vyhlásenia konkurzu (do 14.05.2020). Podľa bodu V. súd týmto zbavil dlžníka všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze.

Tým, že mesto nereagovalo na výzvu v Obchodnom vestníku **nekonalo v súlade s § 7 ods. 2 písm. c) zákona o majetku obcí**, podľa ktorého orgány obce sú povinné používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 18.08.2022 mesto nemalo finančné prostriedky na zabezpečenie ďalších externých elektronických služieb, ktoré pravidelne informujú o všetkých zmenách v Obchodnom vestníku, preto sledovanie stojí na fyzickej kontrole zamestnancov, ktorí nedokážu zabezpečiť dohľad na dennej báze. Musel by byť pridelený zamestnanec na sledovanie všetkých subjektov.

Odporúčanie č. 5

Využívať služby elektronického sledovania Obchodného vestníka aspoň na pohľadávky od určitej sumy – sú to položky v desiatkach eur mesačne.

2.2 Vymáhanie pohľadávok z prenájmu a iných významných pohľadávok po lehote splatnosti

Pre kontrolu nedaňových pohľadávok bolo vybraných 11 spisov najvyšších nedoplatkov za roky 2019 – 2021 v celkovej sume 109 484,53 eur. Do vybranej vzorky sa dostalo sedem nedoplatkov za nájom bytových priestorov, dva nedoplatky za nájom nebytových priestorov, jeden nedoplatok za pozemky a jeden nedoplatok za nájom domu.

V rámci kontrolovaného obdobia dosiahli nedaňové pohľadávky najvyššiu hodnotu k 31.12.2021, keď boli v sume 121 496,57 eur. Ku kontrole bola vybraná vzorka v sume 109 484,53 eur, čo predstavuje 90,11 % všetkých nedaňových pohľadávok k 31.12.2021.

Kontrolou vymáhania nedaňových nedoplatkov bolo zistené:

Kontrolné zistenie č. 9

Mesto pri zmluvných vzťahoch (prenájom majetku, kúpno-predajné zmluvy) neuplatňovalo pre neplnenie povinností druhej zmluvnej strany inštitút zmluvnej pokuty, pričom uplatnením zmluvnej pokuty by nebolo dotknuté právo na náhradu škody, ani na odstúpenie od zmluvy. Napríklad:

- Odstúpenie mesta od kúpno-predajnej zmluvy s obchodnou spoločnosťou zo Žiaru nad Hronom, ktorá bola kupujúcim pozemku mesta, ale povinnosť zaplatiť zaň si nespĺnila. Tým zmluva zanikla od začiatku (pozerá sa na ňu ako keby nikdy neexistovala) a nikto sa nemôže domáhať splnenia povinnosti z neúčinnnej, resp. neexistujúcej zmluvy.
- Výpoveď nájomnej zmluvy zo strany mesta s obchodnou spoločnosťou z Hlohovca, z dôvodu neuhradenia nájomného.
- Dohoda o zrušení nájomnej zmluvy s obchodnou spoločnosťou zo Žiaru nad Hronom, z dôvodu neuhradenia nájomného.

Tým, že mesto neuplatňovalo zmluvnú pokutu za neplnenie povinností druhej zmluvnej strany **nekonalo v súlade s § 7 ods. 2 písm. c) zákona o majetku obcí**, podľa ktorého orgány obce sú povinné používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 20.09.2022 v období COVID mesto intenzívne komunikovalo so zmluvnými partnermi ohľadne zmluvných plnení. Mesto nepovažovalo v tomto čase za správne uplatňovať zmluvné pokuty vyplývajúce zo zmluvy.

Kontrolné zistenie č. 10

Mesto uzatvorilo 31.05.2010 nájomnú zmluvu s obchodnou spoločnosťou z Hlohovca na prenájom časti pozemkov za účelom umiestnenia päť kusov reklamných tabúl. V zmluve bolo dohodnuté oprávnenie valorizovať výšku nájomného (indexáciu nájomného) formou písomného oznámenia nájomcovi, teda nie formou dodatku k zmluve, čím sa zmena výšky nájomného nepremietla do nájomnej zmluvy. Podľa Čl. VI bod 2 zmluvy zmeny a doplnky k tejto zmluve môžu byť urobené iba písomnou formou, ktoré sa stanú jej súčasťou. Súčasťou zmluvy neboli doporučené listy nájomcovi preukazujúce indexáciu nájomného.

Tým, že výška nájomného uvedená v nájomnej zmluve už po prvej valorizácii nezodpovedala skutočnosti, **nekonalo mesto v súlade s § 43 Občianskeho zákonníka**, podľa ktorého sú účastníci povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu z 20.09.2022 bola valorizácia nájomného – indexácia vždy riešená doporučeným listom nájomcovi.

2.3 Náklady spojené s vymožením nedoplatku pri vybraných postupoch vymáhania

Priame náklady na výzvy k uhradeniu daňových nedoplatkov boli za rok 2019 vo výške 1 136,10 eur, za rok 2020 vo výške 1.077,30 eur a za rok 2021 vo výške 999,60 eur. Náklady na zriadenie a zrušenie záložného práva pre daňové nedoplatky boli za rok 2019 vo výške 17,55 eur, za rok 2020 vo výške 4,90 eur a za rok 2021 vo výške 10,20 eur. Záložné právo mesto síce zriaďovalo, ale potom ho neuplatňovalo z dôvodu náročného procesu. Priame náklady mesta na poštovné pri exekúciách a na poštovné pri prihláske pohľadávky do konkurzu, do reštrukturalizácie alebo do dražby mestu nevznikli. Boli odosielané elektronicky. Náklady na zastavené daňové exekúcie boli za rok 2019 vo výške 1 716,20 eur, za rok 2020 v sume 18 954,52 eur a za rok 2021 vo výške 4 816,98 eur. Návrhy na konkurz, na reštrukturalizáciu, či na dražbu mesto nedávalo.

Náklady na výzvy k uhradeniu nedaňových nedoplatkov nevedelo mesto presne vyčíslíť. Záložné právo k nedaňovým nedoplatkom nezriaďovalo. Priame náklady na poštovné pri exekúciách a na poštovné pri prihláške pohľadávky do konkurzu, do reštrukturalizácie alebo do dražby mestu nevznikli. Boli odosielané elektronicky. Náklady na zastavené a ukončené nedaňové exekúcie boli za rok 2019 vo výške 732,16 eur, za rok 2020 v sume 986,50 eur a za rok 2021 vo výške 273,30 eur. Návrhy na konkurz, na reštrukturalizáciu, či na dražbu mesto nedávalo.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že najvyššie náklady malo mesto, pri daňových aj nedaňových nedoplatkoch, na zastavené a ukončené exekúcie, ktoré pri daňových nedoplatkoch predstavovali významnú položku najmä v roku 2020. Vyššie náklady spôsobil zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý upravoval ukončenie exekučných konaní začatých pred 01.04. 2017 s možnosťou vyúčtovania paušálnych trov exekútorom vo výške 35 eur a ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšovala sa výška paušálnych trov o daň z pridanej hodnoty, tzn. o sedem eur.

2.4 Inventarizácia pohľadávok a ich vykazovanie v účtovnej závierke

V kontrolovanom období 2019-2021 realizoval kontrolovaný subjekt inventarizáciu pohľadávok na základe internej smernice IS-10 Inventarizácia majetku a záväzkov, ktorá vychádzala zo zákona o účtovníctve a ukladala kontrolovanému subjektu povinnosť každoročne inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov.

Dokladovou inventúrou boli preverené inventúrne súpisy pohľadávok na účtoch 311, 315, 318, 319, 335, 372, 378 a opravné položky k pohľadávkam na účte 391 a porovnané s výškou pohľadávok a opravných položiek k pohľadávkam evidovaných v účtovných závierkach za roky 2019-2021.

Inventarizáciu pohľadávok vykonávala čiastková inventarizačná komisia. Preverením predložených dokladov z inventarizácie pohľadávok bolo zistené, že inventarizácia pohľadávok bola vykonaná súlade so zákonom o účtovníctve. Výška pohľadávok na jednotlivých inventúrnych súpisoch sa zhodovala s hodnotami uvedenými v účtovných závierkach za jednotlivé roky kontrolovaného obdobia.

3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom obce na základe doručení podnetov a získaných informácií

Tento bod predmetu kontroly nebol na kontrolovanom subjekte preverovaný z dôvodu, že na mesto nebol doručený podnet týkajúci sa predmetu kontroly.

Za kontrolnú skupinu dňa 26.10.2022

Ing. Jaroslav Lehocký
vedúci kontrolnej skupiny

.....

Mgr. Miroslav Halák, BSBA
člen kontrolnej skupiny

.....

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 08.11.2022

Mgr. Peter Antal
primátor

.....

**NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Číslo: Z-004321/2022/1120/JAA

**POVERENIE
na výkon kontroly
č. 1853/08**

Poverujem vedúceho kontrolnej skupiny:

Ing. Jaroslav Lehocký

vykonať kontrolu:

**Vymáhanie nedoplatkov v samospráve
č. KA-030/2022/1120**

Za členov kontrolnej skupiny určujem:

Mgr. Miroslav Halák, BSBA

Pribraté osoby: ----

Vedúci kontrolnej akcie: **Ing. Andrej Jankech**

Subjekt:

**Mesto Žiar nad Hronom
Š. Moysesova 46
965 19 Žiar nad Hronom
IČO 00321125**

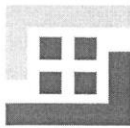
Termín začatia výkonu kontroly od: **01. 07. 2022**

Vedúci kontrolnej akcie, vedúci a členovia kontrolnej skupiny majú pri výkone kontroly povinnosti a oprávnenia podľa zákona NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

V Bratislave dňa: **17. 6. 2022**

PhDr. Ing. Lubomír Andrassy
predseda
Najvyššieho kontrolného úradu
Slovenskej republiky

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
Expozitúra Banská Bystrica
Horná 57
974 01 Banská Bystrica

Váš list číslo/zo dňa S-000780/2022/NKU- 1070/LJB Z-007467/2022/1070/LJB	Naše číslo 2509/2022 O-23566/2022	Vybavuje/linka Ing. Mesiariková 045/6787129	Žiar nad Hronom 21.11.2022
---	---	---	-------------------------------

Vec

Opatrenia prijaté na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou NKÚ SR

Na základe predloženého protokolu o výsledku kontroly stanovilo mesto Žiar nad Hronom nasledovné opatrenia:

K bodu 1.2 protokolu:

1. Vykazovať vo finančnom výkaze FIN 1-12 pokuty a úroky z omeškania uhradené daňovými subjektami v rámci kategórie 160 Sankcie uložené v daňovom konaní
Termín: 31.03.2023, trvalý
Zodpovedný: referent pre účtovníctvo, referent pre rozpočet

K bodu 1.4 protokolu:

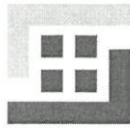
2. Odpisovať pohľadávky v roku ich zániku.
Termín: 31.12.2022, trvalý
Zodpovedný: vedúci odborov

K bodu 1.5 protokolu:

3. Predkladať MsZ raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, ktorý musí byť najneskôr 15 dní pred prerokovaním v zastupiteľstve zverejnený obvyklým spôsobom.
Termín: 31.12.2022, trvalý
Zodpovedný: kontrolór mesta

K bodu 2.1 protokolu:

4. Vyrubovať zákonné sankcie pri nesplnení povinnosti daňovníka uloženej rozhodnutím. Dodržať vždy termín, do ktorého možno sankcie uložiť.
Termín: 31.12.2022, trvalý
Zodpovedný: referenti oddelenia daní, poplatkov a podnikania

K bodu 2.1 protokolu:

5. Zabezpečiť služby elektronického sledovania Obchodného vestníka aspoň na pohľadávky od 500,00 eur a včas ich prihlasovať do konkurzu a reštrukturalizácie. Zabezpečiť sledovanie oznámení o dražbách.
Termín: **31.03.2022, trvalý**
Zodpovedný: **referenti oddelenia daní, poplatkov a podnikania**

K bodu 2.2 protokolu:

6. Pri zmluvných vzťahoch (prenájom majetku, kúpno-predajné zmluvy) uplatňovať inštitút zmluvnej pokuty pri neplnení povinností druhej zmluvnej strany.
Termín: **31.12.2022, trvalý**
Zodpovedný: **referenti oddelenia správy majetku**
7. Valorizáciu výšky nájomného (indexáciu nájomného) vykonávať formou dodatku k nájomnej zmluve.
Termín: **31.03.2023, trvalý**
Zodpovedný: **referenti oddelenia správy majetku**
8. Zabezpečiť preškolenie zamestnancov k plneniu prijatých opatrení (okrem Opatrenia č. 3). Poslať zoznam preškolených zamestnancov, vrátane témy školenia a školiteľa, v rámci posielania dokladov a dokumentov preukazujúcich plnenie opatrení.
Termín: **31.12.2022**
Zodpovedný: **vedúci odboru ekonomika a financovania**

S pozdravom

**MESTO
ŽIAR NAD HRONOM**
-6-

Mgr. Peter Antal
primátor